

Oikeusministeriö

Sisä-Suomen poliisilaitoksen lausunto työryhmämietinnöstä menettämisseuraamuksia koskevista lainsäädäntömuutoksista

1 Lausuntopyyntö

Oikeusministeriö pyytää lausunto työryhmämietinnöstä, jossa ehdotetaan muutoksia menettämisseuraamuksia koskevaan lainsäädäntöön. Työryhmä ehdottaa muun ohessa uuden selittämättömän omaisuuden menettämisseuraamuksen tuomitsemismahdollisuutta, kun esitutkinnassa tunnistetun omaisuuden olisi syytä olettaa olevan peräisin rikollisesta toiminnasta. Vaadittavaa näyttöä omaisuuden alkuperästä alennettaisiin, eikä yksittäistä rikosta tarvitsisi näyttää toteen. Mahdolliseksi menettämisseuraamusasioissa tulisi myös kuulutustiedoksianto, rahanpesun kohteena olevan omaisuuden menetetyksi tuomitseminen arvomääräisenä ja hyötykonfiskaation liipaisinrikosten luetteloa laajennettaisiin. Myös muita menettämisseuraamuksia tehostavia lainsäädäntömuutoksia ehdotetaan tehtäväksi muun ohessa rajat ylittäviin rikoksiin rikoshyödyn jäljittämiseksi, tunnistamiseksi sekä hallinnoimiseksi. Ehdotuksen taustalla ovat hallitusohjelmaan kirjatut tavoitteet sekä 22.5.2024 voimaan tullut jäsenvaltioissa täytäntöön pantava konfiskaatiodirektiivi.

2 Sisä-Suomen poliisilaitoksen lausunto

Sisä-Suomen poliisilaitos toteaa yleisesti, että työryhmämietinnössä ehdotetut muutokset ovat pääsääntöisesti hyviä ja kannatettavia. Sisä-Suomen poliisilaitos lausuu seuraavassa työryhmämietinnöstä yksityiskohtaisemmin niiltä osin, kuin lausuntopyynnössä asetettujen kysymysten osalta on katsottu perustelluksi.

2.1 Direktiivin sisältö ja suhde Suomen lainsäädäntöön

Sisä-Suomen poliisilaitoksella ei ole erityisiä lisähuomioita direktiivin sisällöstä ja suhteesta Suomen lainsäädäntöön siltä osin, mitä työryhmän mietinnössä on todettu.

Sisä-Suomen poliisilaitos toteaa kuitenkin yleisesti, että kun konfiskaatiodirektiivin EU-tason velvoitteet ja hallitusohjelman tavoitteet edellyttävät – ja myös nähdäksemme mahdollistavat – entistä tehokkaampaa rikoshyödyn tavoittelemista, lainsäädäntötyön jatkovalmistelussa olisi jo ehdotettujen muutosten lisäksi perusteltua harkita vielä joitakin lainsäädännön lisämuutoksia erityisesti poliisin käytännön toiminnassa havaittujen haasteiden johdosta. Sisä-Suomen poliisilaitos korostaa tältä osin erityisesti konfiskaatioasioihin liittyvät haasteet oikeuskäytännössä tulkitun ankaran korvausvastuun, rikosesine-käsitteen sekä hallinnointitoimiin ja täytäntöönpanotoimivaltuuteen liittyvien seikkojen osalta. Näistä

jäljempänä niissä kohdin, kuin asia katsotaan liittyvän ehdotettuihin muutostokoonaisuuksiin.

2.2 Keskeiset ehdotukset

2.2.1 Rikoshyödyn poisottamisessa vaadittavan näyttökynnyksen alentaminen ja ehdotettu näyttökynnys

Sisä-Suomen poliisilaitos pitää erityisen hyvänä suunniteltuja uudistuksia rikoshyödyn näyttökynnyksen alentamisesta. Selittämättömän omaisuuden konfiskaatiomahdollisuutta tilanteessa, jossa esitutkinta on aloitettu tarkemmin mainituista rikoksista, mutta sitä ei voida saattaa loppuun, on pidettävä kannatettava. Myös menettämisseuraamuksen vanhentumisen alkamista koskevat tarkentavat määräykset alkamishetkestä (omaisuuden takavarikoiminen / esitutinnan aloittaminen) ovat kannatettavia. Uudistusten voidaan olettaa olevan hyviä lisäinstrumentteja erityisesti lisääntyvään kansainväliseen vakavaan ja järjestäytyneeseen huumausaine- sekä tietoverkkoavusteiseen (jatkossa TVA) rikollisuuteen puuttumiseksi. Myös syyttäjän langettavaa rikostuomiota alhaisempi näyttötaakka edellyttämättä liipaisinrikoksesta tuomitsemista tilanteessa, jossa vastaajalla on hallussaan omaisuutta, jota voidaan riittävällä varmuudella pitää alkuperältään rikollisena, on perusteltu.

Onko esitutinnan aloittamiskynnyksedellytys välttämätöntä?

Sisä-Suomen poliisilaitos kiinnittää jatkovalmistelun osalta huomion siihen, onko esitutinnan aloittamista pidettävä suunnitellusti välttämättömänä selvittämättömän omaisuuden tilanteessa, vai voisiko arviointikriteeristön konfiskaatiotoimiin ryhtymisen arvioida perustelluksi tosiasiallisen muun seikaston perusteella ilman alkurikosta? Käytännössä poliisin työssä näin nimittäin usein on – mikään ei esimerkiksi selitä sitä, miksi tulottomalla henkilöllä voi olla varoja merkittäviä määriä, mutta samalla alkurikos ei ole vielä tullut ilmi tai se on epäselvä. Poliisin selvittäessä asiaa, varat on voitu saattaa tavoittamattomiin. Edelleen Sisä-Suomen poliisilaitos esittää toiveen siitä, että tulevaisuudessa esitoissa määriteltäisiin riittävän tarkasti konkreettisesti, mitä näyttötaakan täytyminen tosiasiallisesti edellyttää. Se olisi omiaan edistämään uuden lainsäädännön tehokasta täytäntöönpanoa ja oikeusvarmuutta niin esitutkintaviranomaisten kuin asianosaisten kannalta.

Ankan vahingonkorvausvelvoitteen poistaminen perusteltua

Sisä-Suomen poliisilaitos toteaa käsityksensä, että edellä todettu näyttökynnyksen alentaminen selittämättömän omaisuuden osalta ilmentää osaltaan selvästi konfiskaatiodirektiivin ja lainsäätäjän tahtotilaa tehostaa rikoshyödyn takaisinsaamista. Sisä-Suomen poliisilaitos katsoo siksi perustelluksi, että uudistustyössä lainsäätäjän olisi syytä määritellä tarkemmin ankan vastuun korvausvelvollisuudesta ja erityisesti sen poistamisesta tilanteissa, joissa vasta tuomioistuimen päätöksen jälkeen konfiskaatiotoimet on katsottu tarpeettomiksi syytteiden tultua hylätyksi.

Vallitseva oikeustila (esim. KKO 2025:104 ja KKO 2022:75) asettaa Sisä-Suomen poliisilaitoksen näkemyksen mukaan merkittävän riskin sille, ettei konfiskaatiotoimiin – suunnitelluista lisätoimivaltuuksista huolimattakaan - ryhdytä alun perin perustellussakaan tilanteessa. Ankan korvausvastuun uhka merkitsee oleellista taloudellista riskiä viranomaisille. Vallitsevaa tilannetta voidaan Sisä-Suomen poliisilaitoksen näkemyksen mukaan pitää kohtuuttomana esitutkintaviranomaisten kannalta. Mikäli esitutkintaviranomainen on ryhtynyt konfiskaatiotoimiin ja ne on suoritettu koko prosessin ajan lainmukaisesti, ankan korvausvelvollisuus ei saisi realisoitua syytteiden tullessa konfiskaatiotoimien perusteena olevien rikosten tullessa jostakin syystä myöhemmin hylätyiksi. On huomioitava, että syytteiden hylkäämisperusteita voi olla lukuisia ja niitä on mahdotonta ennakoita. Vallitsevan oikeustilan voidaan katsoa kaikkineen olevan selvässä ristiriidassa konfiskaatiodirektiivin, hallitusohjelman sekä nyt puheena olevien uudistusten tarkoituksen kanssa ja siksi lainsäätäjän tahto olisi syytä selventää nyt puheena olevan lainsäädäntötyön yhteydessä.

Tarve rikosesinekäsitteen selventämiseksi ja täydentämiseksi uusitustyön yhteydessä

Sisä-Suomen poliisilaitos katsoo perustelluksi tuoda työryhmämietintöön liittyvän uudistustyön yhteydessä tarpeen selventää myös rikosesineen käsitettä niin, että rikosesineiden konfiskointi helpottuisi. Selvennykselle katsotaan olevan nyt mahdollisuus ja se selventäisi osaltaan epä johdonmukaisena pidettävän oikeuskäytännön muovaamaa oikeustilaa.

Rikosesine on rikosoikeudellinen käsite, jolla tarkoitetaan esinettä, johon rikos välittömästi kohdistuu tai jota käytetään rikoksen tekemisessä tai joka syntyy rikoksen seurauksena. Käsitettä ei ole yksiselitteisesti määritelty laissa, mutta sen sisältö on täsmentynyt oikeuskirjallisuudessa ja erityisesti korkeimman oikeuden oikeuskäytännössä (vrt. esim. KKO 2013:59 ja KKO 2010:23). Rikosvälineeltä edellytetään toiminnallista ja konkreettinen yhteyttä rikokseen, vaikkakaan se ei rajoitu laittomaan omaisuuteen. Vallitsevan oikeustilan mukaan rikosesine voidaan tuomita valtiolle menetetyksi, mikäli edellä todettujen edellytysten lisäksi menettämistä voidaan pitää oikeasuhtaisena ja perusteltuna rikoksen vakavuus ja esineen käyttö huomioon ottaen. Rikoshyödyllä puolestaan tarkoitetaan rikoksella saatua taloudellista etua ja sen arvoa, ei esinettä.

Edellä todetut rikosesinettä ja sen konfiskointimahdollisuutta koskevat tulkintaraamit johtavat Sisä-Suomen poliisilaitoksen näkemyksen mukaan useissa kohdin epätarkoituksen mukaisiin tilanteisiin. Mainittakoon esimerkkinä epäilty ampuma-aserikos, jossa on kysymys luvallisista aseista, mutta niitä ei ole konkreettisesti käytetty rikoksen tekemisessä. Tällöin ampuma-aseita ei voida takavarikoida ja vaatia menetettäväksi rikoshyötynä, eikä liioin rikosesineenä. Ainoa lainmukainen haltuunotto peruste voi olla lupavalvonnalliset toimenpiteet, mutta niissä ei ole kysymys rikosperusteisesta esineiden haltuunotosta. Sisä-Suomen poliisilaitoksen näkemyksen mukaan lainsäätäjän tulisi selventää tulkintaa esimerkiksi niin, että riittävää rikosperusteisen menettämisseuraamuksen kohteena olevan esineen osalta olisi se, että esineen olemassaololla ylipäättään on välttämätön merkitys rikoksen tunnusmerkistön täyttymisen kannalta, mutta konkreettista yhteyttä juuri mainittuun rikokseen ei tulisi olemassa olevan oikeustilan mukaisesti edellyttää.

2.2.2 Rikoshyödyn poisottamista koskevan menettelyn ottaminen käyttöön rikosoikeudenkäynnin ulkopuolella

Tältä osin Sisä-Suomen poliisilaitos viittaa soveltuvien osin jo kohdassa 2.2.1 lausuttuun. Lisäksi Sisä-Suomen poliisilaitos pitää erityisen tervetulleensa uudistuksen mahdollistaman rikosoikeudenkäynnin ulkopuolella tapahtuvan menettelyn siksi, että sen myötä jatkossa on käytössä laajemmat mahdollisuudet haasteen tiedoksiantoja pakoilevien vastaajien tilanteissa.

2.2.3 Rahanpesuun liittyvän rikoshyödyn takaisinsaamisen tehostaminen

Sisä-Suomen poliisilaitos katsoo työryhmämietinnön rahanpesuun liittyvien rikoshyötyyn takaisin saamiseksi ehdotettujen tehostamistoimien olevan hyviä ja perusteltuja. Työryhmän mietinnössä on perusteltu varsin monipuolisesti ja riittävällä tavalla arvokonfiskaation soveltamisen hyötyjä ja mahdollisia esteitä samoin oikeusturvaseikkoja.

Vallitsevassa oikeustilassa arvokonfiskaatio ei ole tiettyjä poikkeuksia lukuun ottamatta (saatu hyöty jne) mahdollista tilanteessa, jossa tekijän syyksi jää ainoastaan rahanpesu, ei sen esirikos. Tämä johtaa siihen, ettei esitutkintaviranomaisissa voida pääsääntöisesti soveltaa pakkokeinolain 6 luvun mukaista vakuustakavarikkoa vaan ainoastaan pakkokeinolain 7 luvun mukaista takavarikkoa (pl tarkoituksen ollessa asianomistajan vahingonkorvausten turvaaminen).

Sisä-Suomen poliisilaitos toteaa, että tietoverkkoavusteiset rikokset lisääntyvät valtavalla vauhdilla ja niiden aiheuttamat taloudelliset vahingot ovat Suomessa vuositasona jo ainakin kymmeniä miljoonia euroja (vuonna 2024 yli 60 miljoonaa) kasvaen kiihtyvällä tahdilla. Kaikkineen kysymys on yhteiskunnallisesti erittäin vakavasta rikosilmiöstä, jolla on merkittäviä vahingollisia vaikutuksia kansalaisia kohtaan. Hyvin yleinen tietoverkkoavusteisten rikosten tekotapa on se, että ulkomailta käsin toimiva esi- tai päärikoksen tekijä käyttää toisia henkilöitä rahanpesussa varojen häivyttämiseksi ja poliisin konfiskaatiotoimien vaikeuttamiseksi. Rahanpesijät hankitaan muun ohessa pimeästä verkosta palkkiota vastaan, mitä on pidettävä minkä tahansa rikoksen motivaattorina erittäin paheksuttavana. Poliisin merkittävistä työpanoksista huolimatta anastettuja varoja ei useinkaan saada palautettua ja päätekijät jäävät tuntemattomiksi nimenomaan rahanpesijöiden avustamistomista johtuen. Rahanpesijöitä sen sijaan kyetään selvittämään varsin usein.

Työryhmämietinnössä suunniteltua arvokonfiskaation soveltamisen laajentamista myös rahanpesijöihin voidaan pitää edellä todettuun viitaten poliisin näkökulmasta erittäin tervetulleena. Sillä voidaan arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia erityisesti tva-rikosten, mutta myös muiden rahanpesu- ja niihin tyypillisesti liittyvien muiden esirikosten ennaltaehkäisemisen kannalta.

2.2.4 Laajennettu hyödyn menettäminen

Sisä-Suomen poliisilaitos yhtyy työryhmän mietinnössä todettuun sen osalta, että laajennettu hyötykonfiskaatio on oikein käytettynä varsin tehokas tapa puuttua erityisesti suunnitelmallisesta rikollisuudesta peräisiin olevaan omaisuuteen. Sisä-Suomen poliisilaitos

toteaa kuitenkin kokemukseen perustuvana näkemyksensä, että laajennetun hyötykonfiskaation käytännön soveltamisala ja -tilanteet ovat jääneet melko vähäisiksi pääosin siksi, että sen lain ja oikeuskäytännössä edellyttämät näyttökriteerit on asetettu varsin – joskus jopa kohtuuttoman – korkealle tasolle. Sisä-Suomen poliisilaitos katsoo kuitenkin, että suunnitellut liipaisinrikosten luettelon täydentäminen on perusteltua. Kaikkineen uudistuksen käytännön vaikutuksen voidaan kuitenkin arvioida olevan melko vähäisiä.

2.2.5 Rikoshyödyn jäljittäminen ja tunnistaminen

Sisä-Suomen poliisilaitos pitää kannatettavana ehdotettua uutta lakia varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavasta toimistosta ja varallisuudenhoitotoimistoista ja, että keskeisin vastuu alkutoimista ja tukevista toimista poliisin osalta kohdistuu keskusrikospoliisiin sijoitettuun ARO-toimistoon. Toimistolle asetettu velvoite tehdä yhteistyötä ja vaihtaa tietoja erilaisten tahojen kanssa sekä tarjota asiantuntemusta kansallisille viranomaisille, kuten paikallispoliisille, voidaan pitää perusteltuna. Direktiivin edellyttämien välittömien toimien, kuten esimerkiksi pakkokeinolain mukaisten merkityksellisiin pakkokeinoihin ryhtymistä viivytyksettä ja keskitetysti – toki yhteistyössä muiden poliisiyksiköiden kanssa – voidaan pitää hyvänä uudistuksena ja edistävän poliisitoiminnan tehokkuutta.

2.2.6 Omaisuuden hallinnointi

Sisä-Suomen poliisilaitos toteaa, ettei se pidä lähtökohtaisesti paikallispoliisin kannalta ongelmallisena esimerkiksi konfiskaatioihin liittyvien tilivarojen ja muiden kohtuudella säilytettävien irtainten esineiden hallinnoimista esitutinnan aikana. Sen sijaan vallitsevan sakon täytäntöönpanolain mukainen erityisten omaisuuslajien hallinnointiin ja täytäntöönpanotoimiin liittyy merkittäviä haasteita. Tätä on pidettävä poliisilaitoksen näkemyksen mukaan selvänä jo pelkästään paikallispoliisin ydintoiminnan- ja tehtävien sisältö sekä yleisesti paikallispoliisin poliisitoimintaan keskittyvä ja sen ensisijaiseksi turvaamiseksi hankittu kyvykkyys huomioiden.

Erityisesti kiinteistöjen hallinnointi ja niistä huolehtiminen vaatii merkittäviä ja jopa kohtuuttomia resursseja samoin kuin erityistä ammattitaitoa asianmukaisen hallinnoinnin – muun ohessa ylläpitotoimien – ja realisointitoimien toteuttamiseksi. Mainittujen täytäntöönpanotoimien suorittaminen muodostuu korostuneen haasteelliseksi esimerkiksi kiinteistöjen myyntien pitkittyessä (mm. huonokuntoiset rakennukset). Varsin säännönmukaisesti rikosperusteella konfiskoitujen kiinteistöiden realisoimistoimiin sisältyy myös varsin haasteellisia oikeudellisia arviointitilanteita muun ohessa maakaassa myyjälle asetetuista merkittävistä velvoitteista johtuen. Paikallispoliisi voi joutua – ja on joutunutkin – turvautumaan jopa merkittäviä kustannuksia aiheuttavien hallinnointi- ja lakipalvelujen käyttöön, mitä ei voida pitää suotavana jo ennestään tiukat taloudelliset resurssit huomioiden.

Mikään edellä mainittujen toimien hallintotoimien suorittaminen ei kuulu paikallispoliisin ydintoiminta-alueelle, eikä jokapäiväisten rutinoituneiden toimien suorittamiseen. Toisin on esimerkiksi ulosottotoimen osalta, jonka toiminnan ydinalueelle kuuluu nähdäksemme muun ohessa ulosmitattujen kiinteistöjen realisointi. Paikallispoliisilla ei sen sijaan ole läh-

tökohtaisesti käytössä erityistä ammattitaitoa vaativaa resurssia mainittujen tehtävien hoitoon ja suorittamiseen. Kaikkineen paikallispoliisitasolla velvoite konfiskaatiovelvoitteiden täytäntöönpanotoimien toteuttamisen osalta sitoo Sisä-Suomen poliisilaitoksen näkemyksen mukaan kohtuuttomasti resursseja ja on pois poliisin varsinaisesta operatiivisesta toiminnasta, minkä turvaaminen tulisi olla ja on poliisitoiminnan päätavoite ja -velvoite.

Sisä-Suomen poliisilaitos katsoo siten olevan perusteltua tarkastella vielä jatkossa sitä, olisiko ainakin rikostuomiossa määrättyjen täytäntöönpanotoimien päävastuuta syytä harkita tarkemmin. Tämän tulisi koskea ainakin erityistä ammattitaitoa ja resursseja vaativia omaisuuslajeja, kuten kiinteistöjä. Päävastuu menettämisseuraamuksen täytäntöönpanosta ei tulisi siten jatkua suunnitellusti täytäntöönpanosta kyseisessä yksittäistapauksessa vastaavalla viranomaisella, vaan ainakin erityisten omaisuuslajien hallinnointi- ja täytäntöönpanotoimien suorittaminen tulisi poistaa paikallispoliisilta. Sisä-Suomen poliisilaitos tuo esiin edellä todetusti, että esimerkiksi ulosottolaitoksella on jo valmiiksi kyvykkyudet ja kokemus kiinteistöjen hallitsemiseksi ja realoimiseksi. Edelleen mikäli täytäntöönpanon päävastuu osoitettaisiin esimerkiksi varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavalle toimistolle (AMO) ja ulosottolaitokselle, olisi mahdollista saada merkittäviä synergiaetuja erityisiä omaisuuslajeja koskevien täytäntöönpanotoimien keskittämisen avulla. Ehdotettavat tehtävien kohdentamistoimet keskitetysti oikealle ja tarkoituksenmukaiselle viranomaiselle olisi Sisä-Suomen poliisilaitoksen käsityksen mukaan kaikkineen lainsäädäntöuudistuksen tehokkuusvaatimustarkoitusta vastaava.

2.2.7 Hyödyn menettämisen ja asianomistajan vahingonkorvauksen suhde rajat ylittävissä tilanteissa

Sisä-Suomen poliisilaitos toteaa, että työryhmän mietintöä otsikon mukaisissa erityistilanteissa sekä sen ilmentämiä poikkeuksia pääsääntöön voidaan pitää epäilemättä perusteltuina ja asianomistajan oikeussuojamahdollisuuksia parantavina. Uudistuksilla ei nähdä kuitenkaan olevan paikallispoliisitasolla erityisempiä muutosvaikutuksia käytännön poliisitoimintaan, sillä poliisin velvoitteena on ollut ja on myös jatkossa esitutkintaviranomaisena selvittää esitutkintalain 1 luvun 2 §:n mukaiset seikat joka tapauksessa.

2.2.8 Menettämisseuraamuksen ja ennallistamisen suhde ympäristörikoksissa

Sisä-Suomen poliisilaitos arvioi yleisellä tasolla, että mietinnössä esitetty sääntely selkeyttää todennäköisesti menettämisseuraamuksen ja ennallistamisen suhdetta ympäristörikoksissa. Uudistusten painotuksen vaikutus vaikuttaisi kohdistuvan kuitenkin erityisesti tuomioistuimessa tapahtuviin prosesseihin, ei niinkään esitutkintavaiheeseen.

Sisä-Suomen poliisilaitos katsoo perustelluksi pohtia lainsäädäntöuudistustyön jatkovalmistelussa myös ympäristörikosten esitutkintoihin ja niiden tehostamiseen liittyviä lisäkeinoja. Tältä osin Sisä-Suomen poliisilaitos tuo esiin muun ohessa esitutkinnan haasteet ennallistamiskustannusten ja menettämisvaatimusten määrääroinnista sekä vakuuskavarikolla turvautuneen menettämisvaatimuksen tilitysmahdollisuudesta ennallistamistoimien viivytyksettömän aloittamisen mahdollistamiseksi.

Edellä mainitut ehdotukset vaikuttaisivat olevan yhdistettävissä nyt työryhmän mietinnössä esitettyihin uudistuksiin sekä olisivat samalla puheena olevan lainsäädäntöuudistuksen tarkoituksen mukaisia sekä asianosaisten ja yhteiskunnalliset intressit huomioivia.

2.2.9 Menettämisseuraamuksen täytäntöönpanon ja muiden rikokseen liittyvien vaatimusten yhteensovittaminen

Sisä-Suomen poliisilaitos pitää kannatettavana työryhmän mietinnössä ehdotettuja säädösteknisiä selvennyksiä konfiskaatioseuraamusten täytäntöönpanon ja muiden rikokseen liittyvien vaatimusten yhteensovittamiseksi ja selkeyttämiseksi. Erityisesti tällä voidaan olettaa arvioida olevan positiivinen vaikutus asianomistajien kannalta.

2.3 Vaikutukset – yleisiä arvioita työryhmämietintövaiheessa

Sisä-Suomen poliisilaitos arvioi, että yleisellä tasolla ehdotetuilla uudistuksilla voidaan arvioida olevan yhteiskunnalliselta kannalta keskeisiä positiivisia vaikutuksia. Kaikkineen Sisä-Suomen poliisilaitos yhtyy mietinnössä esitettyihin arvioihin heikohkosta konfiskaatiotehokkuuden nykytilasta ja sen perusteella todetusta tarpeesta olennaiseen parannukseen rikoshyödyn toteuttamisen tehostamistoimiksi. Jotta tilanne paranisi, konkreettiset sekä merkittävät toimivaltuuslisäykset ovat rikosten tuottaman taloudellisen hyödyn takaisinsaannin parantamiseksi ehdottomasti tarpeen. Ehdotettujen tehostamistoimien ohella työryhmän mietinnössä on Sisä-Suomen poliisilaitoksen näkemyksen mukaan varsin asianmukaisesti ja kattavasti huomioitu myös oikeussuojakeinoja ja kontrollitoimia, jotka turvaavat riittävällä tavalla toimien kohteiden oikeusturvatakeet suunniteltujen uudistusten tilanteissa.

Työryhmämietinnössä todettuun viitaten Sisä-Suomen poliisilaitos toteaa taloudellisten vaikutusten arvioinnin osalta olevan selvää, että esitetyt muutokset lisäävät olennaisella tavalla esitutkintaviranomaisen ja siten myös paikallispoliisien työmäärää. Työmäärään lisääntyminen johtuu muun ohessa rikoshyödyn määrittelyyn, jäljittämiseen ja takaisinsaantiin liittyvän työmäärän merkittävästä kasvamisesta. Työmäärää kasvattaa myös velvollisuus aloittaa varojen jäljittäminen kiireellisesti tietyissä tilanteissa, tosin tältä osin akuutein työmäärän lisäys kohdistunee uusiin perustettaviin toimistoihin.

Edellä mainittuun viitaten Sisä-Suomen poliisilaitos korostaa kaikkineen, että työryhmämietintöön liittyvän lainsäädäntötyön vaikuttaessa kiistatta myös paikallispoliisiin merkittävien työmäärän lisäyksiin koulutustarvetta unohtamatta, tulee lainsäädäntötyön edetessä laatia riittävät ja luotettavat laskelmat kustannus- ja resurssivaikutuksista sekä kohdentaa tätä vastaavat taloudelliset resurssit myös paikallispoliisille. Kannatettavat uudistukset - kuten tässä tapauksessa on kysymys - eivät voi johtaa siihen, ettei niiden täytäntöönpanoa ole mahdollistettu riittävin resurssein sitä suorittavissa viranomaisissa. Jos näin tapahtuu, uudistustyö menettää tosiasiallisen merkityksensä ja tehonsa. Yksi keino paikallispoliisiin lisääntyvän työtaakan osittaiseksi keventämiseksi olisi muun ohessa se, että täytäntöönpanotoimien suorittaminen ohjattaisiin edellä todetusti toisen viranomaisen ja / tai perustettavien toimistojen suoritettavaksi.

Mikko Masalin, poliisipäällikkö

Antero Rytkölä, apulaispoliisipäällikkö

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Poliisi 11.02.2026 klo 11:21. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Sisä-Suomen poliisilaitos

Hatanpään valtatie 16, PL 147, 33101 Tampere

kirjaamo.sisa-suomi@poliisi.fi

Puhelin 0295 440 131, Faksi 0295 411 994, poliisi.fi